

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

ZP-KNPS.431.6.32.2019.USZ

Wrocław, dnia 5 września 2019 r.

Pani
Danuta Grzesiak
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej
w Lwówku Śląskim

Wystąpienie pokontrolne

W dniu 10 lipca 2019 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolerów: Urszula Szczeblowska - starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Helena Sławska - starszy inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę problemową w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lwówku Śląskim, Aleja Wojska Polskiego 27, 59-600 Lwówek Śląski w zakresie realizacji zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej dotyczących przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych na podstawie art. 40 ust. 2 i 3 ustawy obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 12 czerwca 2019 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2019 r.

Jednostką kieruje Pani Danuta Grzesiak, zatrudniona na stanowisku Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lwówku Śląskim od dnia 1 września 2015 r.

Pani Danuta Grzesiak ponosi odpowiedzialność za realizowane zadanie w okresie objętym kontrolą.

Zarządzeniem Nr OR.0050.97.2015 z dnia 11 września 2015 r. Burmistrz Gminy i Miasta Lwówek Śląski upoważnił Panią Danutę Grzesiak Kierownika Miejsko-Gminnego

Ośrodka Pomocy Społecznej w Lwówku Śląskim do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Podpisany w dniu 1 sierpnia 2019 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lwówku Śląskim w kontrolowanym zakresie.

Realizacja zasiłków celowych dla osób poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Na terenie Gminy Lwówek Śląski w dniu 18 stycznia 2018 r. wystąpiło zdarzenie noszące znamiona klęski żywiołowej (Huragan Fryderyk). W wyniku, tego zdarzenia dotkliwie ucierpiała 1 rodzina (7 osobowa) z miejscowości Dłużec.

Poszkodowana rodzina została objęta pomocą finansową w formie zasiłku celowego, (w wysokości do 20.000 zł z przeznaczeniem na pokrycie kosztów remontu budynku mieszkalnego) przyznanego na zasadach określonych w art. 39 ust. 1 i 2 oraz art. 40 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Pomoc była przyznana niezależnie od kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ww. ustawy i zasiłek nie podlegał zwrotowi.

Zasiłek celowy w kwocie 16.000 zł otrzymała rodzina, która poniosła straty w gospodarstwie domowym i znalazła się w szczególnie trudnej sytuacji, w której nie mogła zaspokoić niezbędnych potrzeb bytowych w oparciu o posiadane środki własne.

Na wypłatę zasiłku celowego dla rodziny poszkodowanej w wyniku zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej Gmina Lwówek Śląski w 2018 r. otrzymała dotację z rezerwy celowej budżetu państwa w kwocie 16.000 zł. Otrzymana dotacja została wykorzystana w całości.

Wypłata zasiłku celowego zrealizowana została przelewem na wskazane przez osobę konto. O terminie i miejscu wypłaty zasiłku strona została poinformowana w decyzji przyznającej świadczenie. Rodzina, która uzyskała wsparcie finansowe zobowiązana była do udokumentowania poniesionych wydatków fakturami/rachunkami.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lwówku Śląskim wydał 1 decyzję administracyjną w zakresie przyznania zasiłku celowego z tytułu poniesionych strat na skutek silnych wiatrów, nie wydał żadnej decyzji odmownej. Od treści wydanej decyzji nie wniesiono odwołania do organu II instancji.

Za okres objętym kontrolą Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lwówku Śląskim sporządził wymagane sprawozdanie i przesłał je Wojewodzie Dolnośląskiemu w formie elektronicznej za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS). Sprawozdanie sporządzone zostało prawidłowo.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lwówku Śląskim wypłacając zasiłki celowe dla osób i rodzin poszkodowanych stosował zasady przekazane pocztą elektroniczną w 2017 r. przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej tj.:

- Zasady udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych (Pismo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji znak: DOLiZK-IV-775-10/2017 z dnia 17 sierpnia 2017 r.);

- Zmianę Zasad udzielania, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej (Pismo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji znak: DOLiZK-IV-775-20/2017 z dnia 29 sierpnia 2017 r.).

Burmistrz Gminy i Miasta Lwówek Śląski Zarządzeniem Nr ZK.0050.71.2017 z dnia 16 listopada 2017 r. powołał Stałą Komisję do szacowania szkód i strat powstałych w infrastrukturze i mieniu Gminy i Miasta Lwówek Śląski oraz szacowania szkód w mieniu osób fizycznych, a w szczególności budynkach i lokalach mieszkalnych wywołanych przez zdarzenia noszące znamiona klęsk żywiołowych.

Dokumentacja sprawdzonej sprawy dotyczącej przyznania pomocy dla rodziny poszkodowanej w wyniku nawałnicy została zebrana i jest przechowywana w osobnej teczce.

Pomoc udzielona została na wniosek osoby uprawnionej. Na złożonym wniosku widniał stempel opatrzony datą wpływu.

Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową ustalono w oparciu o rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzony terminowo, na właściwym druku wywiadu tj. Części VII dotyczącej osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego oraz dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej, z wyjątkiem zaświadczeń potwierdzających sytuację dochodową rodziny. W aktach sprawy znajdował się protokół szacunku szkód w budynku mieszkalnym spowodowany silnym wiatrem (Huragan Fryderyka) określający procentowy udział zniszczenia budynku mieszkalnego, sporządzony w obecności osoby poszkodowanej, dokumentacja fotograficzna oraz kosztorys budowlany w zakresie likwidacji szkody oraz dokumenty potwierdzające rozliczenie z wydatkowanych środków tj. faktury i rachunki. Dokumenty sporządzane w formie kopii poświadczono zostały za zgodność z oryginałem przez pracownika socjalnego przeprowadzającego wywiad.

Wyplata przyznanego zasiłku do 20.000 zł nastąpiła w formie jednorazowej transzy, na podstawie wydanej decyzji administracyjnej. W uzasadnieniu wydawanej decyzji powoływano się na kosztorys szkód sporządzony przez Komisję, w którym wskazywano rodzaj poniesionych strat, wartość kosztorysową robót oraz procentowy udział zniszczenia budynku. Pomoc została rozliczona.

Decyzja przyznająca powyższe świadczenie wydana była terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku. W sposób właściwy określała elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Pouczenia zawierały informację o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania.

W rozstrzygnięciu decyzji administracyjnych wskazywano, kto jest odbiorcą świadczenia oraz wysokość przyznanej pomocy. Decyzji administracyjnej przyznającej pomoc rodzinie poszkodowanej w wyniku wichury nadany był rygor natychmiastowej wykonalności. Sposób doręczania decyzji był zgodny z art. 39 i art. 46 k.p.a.

W wydanej decyzji administracyjnej przyznającej pomoc do 20.000 zł w podstawie prawnej wskazano wyłącznie art. 40 ust. 1 i 3, natomiast nie wskazano art. 39 ust. 1 i 2 oraz art. 40 ust. 2 i 3. ustawy.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy m.in. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną. Wypłata zasiłków celowych z przeznaczeniem na usuwanie strat powstałych w wyniku zdarzeń o charakterze klęski żywiołowej jest uruchamiana po otrzymaniu dotacji pochodzącej z budżetu państwa. Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy, w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Artykuł 40 ust. 1 i 2 ustawy stanowi natomiast, że zasiłek celowy może być przyznany również osobom albo rodzinom, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego czy też w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. Zasiłek celowy, o którym mowa w ust. 1 i 2, może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi (art. 40 ust. 3 ustawy).

Ponadto w skontrolowanej sprawie rodzina, która poniosła straty w gospodarstwie domowym (budynek mieszkalny) i znalazła się w szczególnie trudnej sytuacji, w której nie mogła zaspokoić niezbędnych potrzeb bytowych w oparciu o posiadane środki własne przedmiotowa dokumentacja nie była kompletna - brak było dokumentów potwierdzających sytuację materialno-bytową rodziny zgodnie z wykazem dokumentów zawartych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej.

Pomoc finansowa ze środków rezerwy celowej budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, pomocy finansowej w formie zasiłków celowych, o których mowa w ustawie, dla rodzin lub osób samotnie gospodarujących, poszkodowanych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej przysługuje osobom, które poniosły straty w gospodarstwie domowym i znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej nie mogąc zaspokoić niezbędnych potrzeb bytowych w oparciu o posiadane środki. Zasiłek celowy z art. 40 ustawy o pomocy społecznej może być przyznany niezależnie od dochodu, nie zwalnia to organów od ustalenia wysokości i rodzaju dochodu nie tylko z racji uznaniowego charakteru świadczenia art. 40 ustawy, ale przede wszystkim dla oceny zaistnienia przesłanek z art. 2 ust. 1 tej ustawy.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- a) niewłaściwa podstawa prawna w decyzji administracyjnej przyznającej pomoc w formie zasiłku celowego na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,

- b) brak dokumentów potwierdzających sytuację materialno-bytową rodziny zgodnie z wykazem dokumentów zawartych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy .

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób rzetelny, w podstawie prawnej przywoływać dokładnie wszystkie przepisy prawa, które legły u podstaw jej wydania. W decyzjach wskazywać aktualne i mające zastosowanie publikatory aktów prawnych z podaniem źródła jego publikacji oraz konkretnego artykułu, paragrafu czy punktu, natomiast w uzasadnieniu faktycznym i prawnym decyzji podawać fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, przyczyny, z powodu, których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Podstawa prawna: art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.).

Termin realizacji: na bieżąco.

2. Sytuację materialno-bytową rodziny dokumentować zgodnie z wykazem dokumentów zawartych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1507 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Otrzymują:

1. Pani Mariola Szczęsny
Burmistrz Lwówka Śląskiego
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmont

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Dawid Ziwiła
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej